

BA HẠNH CỦA SA MÔN

Một thời, Thế Tôn trú tại Vesàli, dạy các Tỷ kheo:

Này các Tỷ kheo, có ba hạnh này cả Sa môn cần phải làm. Thế nào là ba? Thọ trì tăng thượng giới học, định học và tuệ học. Đây là ba hạnh của Sa môn cần phải làm. Do vậy, các Tỷ kheo phải học tập như sau: Sắc bén là ước muốn của chúng ta để thọ trì tăng thượng giới học, định học và tuệ học. Ví như, này các Tỷ kheo, một con lừa đi theo sau một đàn bò, nghĩ rằng “ta cũng là bò” nhưng nó không có màu sắc, tiếng kêu và chân giống bò. Tuy vậy, nó vẫn đi theo đàn bò và nghĩ “ta cũng là bò”.

Cũng vậy, này các Tỷ kheo, ở đây có Tỷ kheo đi theo sau lưng chúng Tỷ kheo, nghĩ rằng “ta cũng là Tỷ kheo”. Nhưng vị ấy không có ước muốn thọ trì tăng thượng giới học, định học và tuệ học như những Tỷ kheo khác. Tuy vậy vị ấy vẫn đi theo sau lưng chúng Tỷ kheo, nghĩ rằng “ta cũng là Tỷ kheo”.

Do vậy, các Tỷ kheo phải học tập như sau: Sắc bén là ước muốn của chúng ta để thọ trì tăng thượng giới học, định học và tuệ học.

(Tăng Chi Bộ I, chương 3, phẩm Sa môn, phần Sa môn [lược])

LỜI BÀN:

Xuất gia vốn đã khó, làm tròn bốn phận của người xuất gia lại càng khó hơn. Nhiều người nghĩ rằng đã đi tu, là Tỷ kheo là thanh tịnh, giải thoát và hoàn thiện. Thực ra, đó chỉ là bước đầu, người xuất gia phải tu luyện trong một thời gian dài, phấn đấu và nỗ lực thật nhiều mới có thể kiện toàn những phẩm chất cần có.

Người xuất gia, dù tu tập theo bất cứ truyền thống, hệ phái, tông phái nào và dù ở bất cứ vị trí nào trong Giáo hội hay xã hội thì mục tiêu phải đạt được là thành tựu giới học, định học và tuệ học. Giới định tuệ là cốt lõi của sự nghiệp tu tập, là ba chân vạc chắc chắn của đời sống xuất gia. Do vậy, có thể nói, nếu không chuyên hóa để “thọ trì tăng thượng giới học, định học và tuệ học” thì người ấy chỉ là “hình đồng xuất gia” mà thôi.

Thế Tôn đưa ra ảnh dụ về con lừa đi theo đàn bò và nghĩ rằng “ta cũng là con bò” thật cụ thể, ẩn tượng và sâu sắc. Con lừa thì hoàn toàn khác biệt con bò nên dẫu có đi theo đàn bò hay lẫn lộn giữa đàn bò thì lừa cũng vẫn là lừa. Chỉ tội nghiệp con lừa mê muội nghĩ rằng mình là bò, “thấy sang bắt quàng làm họ” mà chẳng chút tương ứng.

Ngày nay, người xuất gia khá nhiều. Chúng ta đều nguyện theo dấu chân xưa của Phật, Tổ nhưng ai đã theo kịp? Ai đích thực là Tỷ kheo và ai chỉ là người

đi theo sau lưng chúng Tỷ kheo mà nghĩ rằng “ta cũng là Tỷ kheo”? Giới, Định và Tuệ nơi tự thân mỗi người sẽ là câu trả lời và đó cũng chính là mục tiêu thiết thực nhất cho một đời dẫn thân tu học.